

РЕШЕНИЕ

КАРАР

2026 елның «25» августы

а. Өтәшкә

№ 43

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Өтәшкә авыл жирлегә Советы депутаты этикасы кагыйдәләрен раслау турында

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Өтәшкә авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә Уставы нигезендә һәм Зеленодольск муниципаль районының Өтәшкә авыл жирлегә Советы, Зеленодольск муниципаль районының Өтәшкә авыл жирлегә Советы депутаты статусы турындагы Нигезләмә нигезендә карар итте:

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Өтәшкә авыл жирлегә Советы депутаты этикасының кушымта итеп бирелә торган кагыйдәләрен расларга.

2. Өлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында урнаштырырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Зеленодольск муниципаль районының рәсми сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә, шулай ук жирлекнең түбәндәге адреслар буенча урнашкан мәгълүмат стендларында: Өтәшкә авылы, таулы ур., 99а йорт (жирлек администрациясе бинасы), Өтәшкә авылы, Үзәк ур., 40а йорт (мәдәният йорты бинасы)

Өтәшкә авыл жирлегә
башлыгы, Совет рәисе

А. А. Клопов

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Өтәшкә авыл
жирлеге Советы депутаты этикасы кагыйдәләре

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Өтәшкә авыл
жирлеге Советы депутатының этика кагыйдәләре (алга таба - этика кагыйдәләре)
Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Өтәшкә авыл
жирлеге Советы депутатының үзүен тотышын билгеләүче акт булып тора (алга таба-этика
кагыйдәләре) - депутат вәкаләтләрен башкарганда, шул исәптән депутатлар
арасындагы үзара мөнәсәбәтләрдә, шулай ук депутатларның дәүләт хакимияте һәм
жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары, жәмәгәтьчелек, сайлаучылар,
массакуләм мәгълүмат чаралары белән үзара мөнәсәбәтләрендә үз-үзен тотышының
гомум кабул ителгән этик нормалары нигезендә.

2. Депутатларның эшчәнлегенә принципнар нигезендә гамәлгә ашырыла:

- Зеленодольск муниципаль районының " Өтәшкә авыл җирлеге" муниципаль
берәмлегенә мәнфәгатьләрен һәм сайлаучылар мәнфәгатьләрен берләштерү;

- Россия Федерациясенең Конституциясен, федераль законнарын, Татарстан
Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм муниципаль
хокукий актларны үтәү;

- яхшылык, гаделлек, намуслылык һәм намуслылык идеалларын чагылдыра
торган әхлакий критерийларга буйсыну;

- шәхси үрнәк, әхлакий нормаларны, мәдәниятне һәм эшлекле мөнәсәбәтләрне
хөрмәт итү һәм үтәү нигезендә җәмгыятьтә югары хокукий культураны эзлекле
формалаштыру;

- депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә ул мөнәсәбәткә кергән башка
депутатларның, вазыйфаи затларның һәм гражданның абруен хөрмәт итү.

3. Депутат Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының
Өтәшкә авыл җирлеге Советы (алга таба – Совет) үзенең, үзе тәкъдим иткән
сайлаучыларның абруен төшерергә сәләтле гамәлләрдән, гаризалардан һәм
гамәлләрдән тыелып торырга тиеш.

Депутат әлегә этика кагыйдәләрен үтәргә, шул исәптән түбәндәгеләргә йөкләмәләргә
үтәргә тиеш:

1) шәхси кызыксыну булган (турыдан-туры яисә читләтеп) конкрет мәсьәләләргә
әзерләүдә, тикшерүдә һәм тавыш бирүдә катнашмаса;

2) депутат вазыйфаларын объектив үтәүдә шик тудырырлык үз-үзенә тотудан
тыелып торырга, шулай ук аның абруена яисә Совет абруена зыян китерергә сәләтле
конфликтлы ситуацияләрдән качарга;

3) гавами чыгышларның советта билгеләнгән кагыйдәләрен үтәргә;

4) федераль закон нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәләргә
кертелгән, депутат бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа билгеле булган
белешмәләргә депутат эшчәнлегенә бәйле булмаган максатларда фаш итмәскә һәм
файдаланмаса;

5) депутат бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә физик һәм юридик затлардан
(бүләкләр, акчалата бүләкләү, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачулар, ял итү,
транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүләкләүләр), беркетмә чараларына
(рәсми делегацияләргә, визитларга, тантаналарга) бәйле рәвештә алынырга тиешле
бүләкләрдән тыш, түләүләр алмаса. муниципаль хокукий актта билгеләнгән тәртиптә
муниципаль милек һәм исәпкә алу.

II. Советта депутат эшчәнлегенә өлкәсендә этика кагыйдәләре.

4. һәр депутат Советта һәм аның органнарында игеләклелек, үзара ярдәмләшү
һәм иптәшләрчә хезмәттәшлек атмосферасы булдыруга ярдәм итәргә тиеш.

5. Депутат чит кешенен фикиренә карата түземлелек һәм ихтирам күрсәтергә, башка депутатларга ихтирамсыз мөнәсәбәт күрсәтмәскә, карар кабул итәр алдыннан башка депутатларның фикерен һәръяклап исәпкә алырга тиеш.

Депутат апелляциясезлек күрсәтергә, үз позициясен янаулар, уиматумнар һәм башка шундый ысуллар ярдәмендә көчлөп тагарга хокуклы түгел.

6. Депутатлар бер-берсенә һәм Совет сессиясендә катнашучы барлык затларга рәсми рәвештә мөрәжәгать итәргә тиеш. Бер-берсенә, шулай ук Совет сессиясә эшендә катнашучы башка затларга мөрәжәгать иткәндә «хөрмәтле»сүзен үз эченә алган мөрәжәгатьнең гомум кабул ителгән формасын кулланырга.

7. Совет сессиясендә һәм аның органнары утырышларында чыгыш ясаучы Депутат үз чыгышында депутатның һәм башка затларның намусына һәм абруена зыян китерә торган тупас, кимсетүле сүзләр кулланырга, законсыз гамәлләргә өндәргә, алдан ук ялган мәгълүматны кулланырга, кемнәңдер адресына нигезсез гаепләүләргә юл куярга хокуклы түгел.

Күрсәтелгән кагыйдәләренә бозган очракта, рәислек итүче чыгыш ясаучыны кисәтә, ә кабат бозган очракта, Зеленодольск муниципаль районының Үтәшкә авыл җирлегә Советы Регламентында каралган тәртиптә, аны сессия ахырына кадәр сүзеннән мәхрүм итә.

III. Депутатның Дәүләт органнары, җирле үзидарә органнары, оешмалар, иҗтимагый берләшмәләр, массакүләм мәгълүмат чаралары, вазыйфаи затлар һәм гражданныр белән үзара мөнәсәбәтләрендә этика кагыйдәләре

8. Депутат дәүләт органнары, җирле үзидарә органнары, оешмалар, иҗтимагый берләшмәләр, массакүләм мәгълүмат чаралары, вазыйфаи затлар һәм гражданныр белән үзара мөнәсәбәтләрдә депутат статусына бәйлә мөмкинлекләрдән шәхси максатларда файдаланырга хокуклы түгел.

9. Депутат депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру нәтижәсендә үзенә билгелә булган мәгълүматларны, әгәр бу мәгълүматлар Дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яисә закон белән саклана торган башка сер булып торса, ачарга хокуклы түгел.

10. Депутат, тиешлә вәкаләтләре булмаса да, Совет исеменнән аның рәсми вәкилә буларак чыгыш ясарга хокуклы түгел.

11. Депутат массакүләм мәгълүмат чараларында, җыелышларда һәм митингларда, йөрешләрдә, демонстрацияләрдә сайлаучылар алдында чыгыш ясаганда, төрлә гавами белдерүләр ясаганда, җирле үзидарә органнары, иҗтимагый органнар, оешмалар һәм вазыйфаи затлар эшчәнлегенә комментарий биргәндә, бары тик дәрәс фактлардан гына файдаланырга тиеш.

Гавами чыгышларда һәм гаризаларда дәрәс булмаган фактлар аңлы рәвештә яисә саксыз кулланылган очракта, шулай ук вазыйфаи затларның, җирле үзидарә органнарының, барлык оештыру-хокукий рәвешләрендәгә оешмаларның намусы һәм абруе кимсетелгән очракта, депутат ачыктан-ачык үз сүзләренәң дәрәс булмавын танырга, әлегә органнардан, барлык оештыру-хокукий рәвешләрендәгә оешмалардан һәм затлардан гафу үтенәргә тиеш.кемнәң мәнфәгатьләре яки намусы һәм абруе кагылды. Гавами рәвештә кире кагу һәм гафу үтенү бурычы җибәрелгән хокук бозулар, үтәү рәвешләре һәм сроклары бәян ителгән дәрәс булмаган мәгълүмат тарату комиссия карары белән билгеләнгән фактта барлыкка килә.

12. Депутат үзенәң депутат статусыннан килеп чыга торган вәкаләтләрдән, шулай ук матди-финанс һәм башка шәхси файда алу өчен дәүләт һәм иҗтимагый органнар, җирле үзидарә органнары, оешмалар, аларның вазыйфаи затлары тарафыннан бирелә торган рәсми һәм рәсми булмаган мәгълүматтан файдаланырга хокуклы түгел.

IV. Советта һәм аның органнарында депутат этикасы кагыйдәләрен бозуга бәйлә мөсьәләләренә карау

13. Депутат этикасы кагыйдэләрен бозуга бәйле мәсьәләләрне Совет тарафыннан төзелә торган законлылык, хокук тәртибе, регламент һәм депутат этикасы буенча даими комиссия (алга таба – Комиссия) карый. Комиссия утырышы комиссиянең билгеләнгән саныннан яртысыннан артырагы катнашында хокуклы. Карарлар катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә.

14. Комиссия:

депутатларның этика кагыйдэләрен бозу ихтималы белән бәйле ситуацияләрдә депутатларга консультация бирә;

- депутатларның этика кагыйдэләрен бозу очракларын карый;

- депутатның этика кагыйдэләрен бозуы турында Советка, Совет Рәисенә, Зеленодольск муниципаль районының Үтәшкә авыл җирлегә башлыгына җибәрелгән рәсми мөрәҗғәтьләрне карый;

- әлеге Кагыйдәләрдә каралган йогынты чаралары турында карарлар кабул итә;

- депутатның әхлаксыз тәртибе фактлары буенча советка үз бәяләмәсен бирә.

15. Комиссия этика кагыйдэләрен бозуга бәйле мәсьәләләрне карый:

- депутатның яисә депутатлар төркеменең язма гаризасы буенча;

- Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Өшкә авыл җирлегә Советы Рәисе, Зеленодольск муниципаль районының Өшкә авыл җирлегә башлыгы һәм аның урынбасарларының, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Өшкә авыл җирлегә Советы депутат комиссияләре рәисләренең язма мөрәҗғәте буенча;

- дөүләт һәм җәмәгать органнарының, җирле үзидарә органнарының, оешмаларның, гражданның язма мөрәҗғәте буенча, шулай ук, әгәр бу хакта карар комиссия утырышында күпчелек әгъзалары тарафыннан кабул ителгән булса, үз инициативасы буенча.

16. Комиссия этика кагыйдэләрен бозуга бәйле барлык мәсьәләләрне комиссия утырышларында карый. Карау сроклары — гаризаны (мөрәҗғәтьне) теркәгән көннән алып 15 календарь көн.

Комиссия ачык яисә ябык утырышлар үткәрә. Утырыш формасы турындагы мәсьәлә утырышта катнашучы комиссия әгъзаларының күпчелек тавышлары белән хәл ителә. Ябык утырышлар, тикшерелә торган затның ризалыгына карамастан, федераль законнар нигезендә, шәхси мәгълүматларны, шәхси тормыш серен һәм закон белән саклана торган башка сер саклау өчен кирәк булганда уздырыла.

Утырышка мәгълүмат хәлләрне ачыкларга һәм объектив карар кабул итәргә ярдәм итә алган мөрәҗғәть итүчеләр һәм башка затлар чакырыла һәм тыңлана.

Тикшерелә торган депутатка тикшерү материаллары белән танышу, аңлатмалар һәм дәлилләр тапшыру, комиссия утырышында шәхсән һәм (яисә) ышанычнамә буенча вәкил аша катнашу хокукы тәэмин ителә.

Комиссия сайлау комиссияләре, суд һәм прокуратура компетенциясенә караган мәсьәләләрне карамый.

Гаризаларны (мөрәҗғәтьләрне) карау нәтиҗәләре буенча Комиссия этика кагыйдэләрен бозу фактын билгеләү турында яисә мондый хокук бозуның булмавы турында Карар кабул итә һәм җавапны мөрәҗғәть итүчегә җибәрә.

17. Комиссия этика кагыйдэләрен бозган депутатка карата түбәндәге йогынты чараларын куллана::

- депутатка этика кагыйдэләрен бозуның ярамавын күрсәтә;

- әгәр депутатның әхлаксыз тәртибе гавами булса, депутатны гавами гафу үтенергә мәҗбүр итә;

- депутатны шелтәли.

18. Депутат Совет сессиясе барышында этика кагыйдэләрен бозган очракта, Совет:

- тиешле мәсьәләне мөстәкыйль карау;

- бу мәсьәләне карауны комиссиягә тапшырырга.

19. Комиссиядә мәсьәләләрне карау инициаторлары булган яисә этика кагыйдәләрен бозуда гаепләнүче депутатлар комиссия карарына Совет сессиясендә яисә гомуми тәртиптә судта шикаять белдерергә хокуклы.

20. Комиссия әгъзасы булган Депутат үзе тарафыннан этика кагыйдәләрен бозу турындагы гариза буенча комиссия утырышында тикшерүләрдә һәм тавыш бирүдә катнашмый.

21. Комиссия карарлары этик характерда була, юридик җаваплылык булып тормый һәм мандатны туктатуга китерми.